

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ23 ΕΑΔΗΣΥ/2024

(άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 21 Φεβρουαρίου 2024, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κορνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση ως εξής:

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα, ως Προεδρεύουσα

Δημήτριος Χανής (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη

Αδάμ Καραγλάνης (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Η Πρόεδρος της Αρχής, κ. Α. Θεοτοκάτου, απουσίασε δικαιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού

Εισηγήτρια: Όλγα Αβαδέλου, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν, η εισηγήτρια, καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Σιδέρη, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση του Δήμου Χερσονήσου, για τη σύναψη σύμβασης για είκοσι (20) ομάδες (με α/α 4, 5, 6, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27 και 33), συνολικού ποσού 96.653,24€ προ ΦΠΑ, σε συνέχεια εν μέρει άγονου ηλεκτρονικού διαγωνισμού για υπηρεσίες «Συντήρηση οχημάτων, μηχανημάτων δικύκλων 2023-2024», συνολικού ποσού 249.295,81€ προ ΦΠΑ.

Με το υπ' αριθ. πρωτ. 1601/02.02.2024 (αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 1283/02.02.2024) αίτημά του προς την ΕΑΔΗΣΥ, ο Δήμος Χερσονήσου αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση της εν θέματι σύμβασης.

I. Ιστορικό-πραγματικά περιστατικά

1. Με το κρινόμενο αίτημα ο Δήμος Χερσονήσου εκθέτει τα εξής:

1.1. Με την υπ' αριθ. πρωτ. 9179/12-05-2023 Διακήρυξη (ΑΔΑΜ:23PROC012719704) προκηρύχθηκε ηλεκτρονικός ανοιχτός διαγωνισμός, άνω των ορίων, για υπηρεσίες «Συντήρηση οχημάτων, μηχανημάτων δικύκλων 2023-2024» του Δήμου Χερσονήσου, συνολικού προϋπολογισμού 249.295,81€ προ ΦΠΑ.

1.2. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 1.3 **«Συνοπτική περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης»** της εν λόγω διακήρυξης, ορίζονταν τα εξής:

«Αντικείμενο της σύμβασης -το οποίο περιγράφεται στο παράρτημα I της παρούσας - είναι η υπηρεσία με τίτλο «Συντήρηση οχημάτων, μηχανημάτων, δικύκλων έτους 2023-2024».

Η παρούσα μελέτη αφορά πάσης φύσεως εργασίες συντήρησης, επισκευής και αντικατάστασης φθαρμένων ή κατεστραμμένων τμημάτων, συμπεριλαμβανομένων των απαραίτητων ανταλλακτικών, σε εξωτερικά συνεργεία όλων των οχημάτων (φορτηγών, απορριμματοφόρων, λεωφορείων, επιβατικών οχημάτων, ημιφορτηγών κλπ), μηχανημάτων έργου (καλαθοφόρων, σαρώθρων, φορτωτών κλπ), υπερκατασκευών αυτών και δικύκλων του Δήμου - υφιστάμενων αλλά και τυχών νέων που θα περάσουν στην ιδιοκτησία του Δήμου Χερσονήσου [...]

*Η παρούσα σύμβαση υποδιαιρείται σε **33 ομάδες** (28 ομάδες εργασιών και 5 ομάδες προμηθειών-ανταλλακτικών).*

Α/α	ΟΜΑΔΕΣ	CPV	Σύνολο Ομάδας	Σύνολο Ομάδας	Σύνολο Ομάδας
			(με ΦΠΑ)	(χωρίς ΦΠΑ)	(ΦΠΑ 24%)
1	Μηχανουργείο/Συνεργείο Οχημάτων	50100000-6	9.700,00	7.822,58	1.877,42
2	Μηχανουργείο/Συνεργείο Μηχανημάτων	50110000-9	20.000,00	16.129,03	3.870,97
3	Μηχανουργείο/Συνεργείο Απορριμματοφόρων	50000000-5	18.000,00	14.516,13	3.483,87
4	Μηχανουργείο/Συνεργείο Φορτηγών	50114000-7	14.500,00	11.693,55	2.806,45
5	Μηχανουργείο/Συνεργείο Καλαθοφόρων	50112100-4	7.000,00	5.645,16	1.354,84
6	Μηχανουργείο/Συνεργείο Λεωφορείων	50113000-0	4.500,00	3.629,03	870,97
7	Φρένα Φορτηγών/ Λεωφορείων/ ΜΕ	50116200-3	7.500,00	6.048,39	1.451,61
8	Ηλεκτρολογείο Οχημάτων	50112000-3	2.800,00	2.258,06	541,94
9	Ηλεκτρολογείο Μηχανημάτων	50118400-9	3.000,00	2.419,35	580,65
10	Ηλεκτρολογείο Φορτηγών/Λεωφορείων	50116100-2	5.500,00	4.435,48	1.064,52
11	Ηλεκτρολογείο Απορριμματοφόρων	50118200-7	3.000,00	2.419,35	580,65
12	Επισκευή Αντλιών, μπεκ , τούρμπο	50500000-0	16.300,00	13.145,16	3.154,84
13	Ταχογράφοι	50111000-6	4.800,00	3.870,97	929,03
14	Φανοποιείο - Βαφείο	50112110-7	11.100,00	8.951,61	2.148,39
15	Υπερκατασκευές	50116000-1	3.500,00	2.822,58	677,42
16	Μηχανουργείο Τόρνοι Συγκολλήσεις	45261400-8	8.500,00	6.854,84	1.645,16
17	Αντικατάσταση ταπετσαριών	98394000-	4.900,00	3.951,61	948,39

		1			
18	Επισκευή συστημάτων κλιματισμού/θέρμανσης	42512400-2	3.450,00	2.782,26	667,74
19	Σούστες	50112111-4	2.700,00	2.177,42	522,58
20	Τέντες	45421144-5	2.500,00	2.016,13	483,87
21	Ευθυγράμμιση - Ζυγοστάθμιση	50116400-5	800,00	645,16	154,84
22	Επισκευή συντήρηση εξατμίσεων	50118100-6	5.300,00	4.274,19	1.025,81
23	Συνεργείο Δικόκλων	50115000-4	1.300,00	1.048,39	251,61
24	Πιστοποιήσεις Ανυψωτικών	79132000-8	400,00	322,58	77,42
25	Πλυντήριο	50112300-6	3.200,00	2.580,65	619,35
26	Επισκευή Ελαστικών	50116500-6	4.100,00	3.306,45	793,55
27	Επισκευή ψυγείων οχημάτων / μηχανημάτων	42512500-3	4.200,00	3.387,10	812,90
28	Εργασίες Ρεκτιφιέ Οχημάτων	50112200-5	2.200,00	1.774,19	425,81
Σύνολο Συντηρήσεων			174.750,00	140.927,42	33.822,58
29	Προμήθεια ελαστικών ειδικών σωλήνων υψηλής πίεσης (μαρκούτσια)	44161500-1	2.500,00	2.016,13	483,87
30	Προμήθεια Ελαστικών Οχημάτων/Μηχανημ.	34350000-5	64.876,80	52.320,00	12.556,80
31	Προμήθεια Ανταλλακτικών Οχημάτων	34913000-0	15.000,00	12.096,77	2.903,23
32	Προμήθεια Ανταλλακτικών Φορτηγών/Λεωφορείων/Καλαθοφόρων		26.000,00	20.967,74	5.032,26
33	Προμήθεια Ανταλλακτικών Μηχανημάτων		26.000,00	20.967,74	5.032,26

Σύνολο Προμηθειών	134.376,80	108.368,39	26.008,41
ΣΥΝΟΛΑ	309.126,80	249.295,81	59.830,99

Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των 309.126,80€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24 % (ήτοι εκτιμώμενη αξία 249.295,81€ πλέον ΦΠΑ 24% 59.830,99€ σύνολο 309.126,80).

Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε **δώδεκα (12)** μήνες από την υπογραφή της σύμβασης και την ανάρτηση της στο ΚΗΜΔΗΣ.

Επιτρέπεται η υποβολή προσφοράς είτε για το σύνολο των ομάδων (εργασιών και προμηθειών) είτε για κάθε ομάδα εργασιών ή για κάθε ομάδα προμηθειών, ξεχωριστά.

Η σύμβαση θα ανατεθεί με το **κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, βάσει τιμής.**

ΠΡΟΣΟΧΗ θα πρέπει όμως να δοθεί στο Παράρτημα II καθώς **θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη από τους οικονομικούς φορείς που θα καταθέσουν προσφορά, καθώς το ποσοστό έκπτωσής τους θα εφαρμοστεί στις αναγραφόμενες σε αυτό τον πίνακα τιμές ανά είδος/τεμάχιο ΚΑΙ ΟΧΙ επί του ποσού της εκάστης ομάδας των προμηθευόμενων ειδών.**

Ως προς τα «Κριτήρια Επιλογής» προβλέπονται τα εξής:

2.2.4 Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας

Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της σύμβασης.

Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά μητρώα ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος εγκατάστασής τους ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016. Εφόσον οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν ειδική έγκριση ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού για να μπορούν να παράσχουν τη σχετική υπηρεσία στη χώρα καταγωγής τους, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να τους ζητεί να αποδείξουν ότι διαθέτουν την έγκριση αυτή ή ότι είναι μέλη του εν λόγω οργανισμού ή να τους καλέσει να προβούν σε ένορκη δήλωση ενώπιον συμβολαιογράφου σχετικά με την άσκηση του συγκεκριμένου επαγγέλματος.

Στην περίπτωση οικονομικών φορέων εγκατεστημένων σε κράτος μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ) ή σε τρίτες χώρες που προσχωρήσει στη ΣΔΣ, ή σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην προηγούμενη περίπτωση και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε αντίστοιχα επαγγελματικά μητρώα.

Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι στο οικείο επαγγελματικό μητρώο, εφόσον, κατά την κείμενη νομοθεσία, απαιτείται η εγγραφή τους για την υπό ανάθεση υπηρεσία.

Επιπλέον οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να διαθέτουν:

- Άδεια λειτουργίας εν ισχύ, με όλα τα αναγκαία πιστοποιητικά για την λειτουργία του συνεργείου, τα οποία θα είναι συναφή με τις συντηρήσεις της αντίστοιχης ομάδας (1-28).

2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα

Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να δηλώνουν, διαθέτουν και να προσκομίζουν κατά περίπτωση τα παρακάτω:

1. Άδεια λειτουργίας εν ισχύ, με όλα τα αναγκαία πιστοποιητικά για την λειτουργία του συνεργείου, τα οποία θα είναι συναφή με τις συντηρήσεις της αντίστοιχης ομάδας (1-28).
2. Διαθέτουν υπηρεσίες για κινητό service και θα πρέπει να συνυπολογίσουν στην προσφορά τους τις αντίστοιχες υπηρεσίες. Δεν θα απαιτηθούν κανενός είδους πρόσθετες επιβαρύνσεις όσον αφορά την συγκεκριμένη κατηγορία δαπάνης
3. Να δέχονται τον έλεγχο των εγκαταστάσεων του αλλά και την πρόσβαση σε αυτόν της αρμόδια επιτροπής παραλαβής της υπηρεσίας.
4. Αντίγραφο της Άδειας Λειτουργίας του συνεργείου επισκευής ελαστικών του οικονομικού φορέα. Σε περίπτωση που η τοποθέτηση των ελαστικών θα γίνει από εξουσιοδοτημένο συνεργαζόμενο συνεργείο πρέπει να υποβληθεί η δική του άδεια λειτουργίας.

1.3 Περίληψη της εν λόγω διακήρυξης, η οποία περιείχε τους ουσιώδεις όρους και στοιχεία της διακηρύξεως του διαγωνισμού, απεστάλη ηλεκτρονικά στις 12.05.2023 στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.Ε.Ε) και δημοσιεύθηκε στις 17.05.2023. Συνακόλουθα, καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων στις 18.05.2023 και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ στις 22.05.2023 όπου και έλαβε αριθμό συστήματος **192300**, καθώς και στην διαδικτυακή πύλη του φορέα.

Σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης, ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών ήταν η 22.05.2023 και ώρα 1:56 μ.μ., καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών η 19.06.2023 και ώρα 10:00 π.μ. και ημερομηνία αποσφράγισης η 23.06.2023 και ώρα 9:00 π.μ.

2.1 Την 23.06.2023 η Επιτροπή του διαγωνισμού προέβη στην ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών. Σύμφωνα με το Πρακτικό της Νο 1 στον εν λόγω διαγωνισμό υποβλήθηκαν οκτώ (8) οικονομικές προσφορές, εκ των οποίων η μία απορρίφθηκε διότι δεν υπεβλήθη το πρωτότυπο των έντυπων εγγυήσεων συμμετοχής, αλλά μόνο αντίγραφο αυτών στον ηλεκτρονικό φάκελο της προσφοράς του, πριν την ημέρα και ώρα αποσφράγισης των προσφορών.

Με την απόφαση 157/2023 της Οικονομικής Επιτροπής εγκρίθηκε το ανωτέρω Πρακτικό.

2.2 Η Επιτροπή διαγωνισμού σύμφωνα με το Πρακτικό της Νο 2 διαπίστωσε ότι κατατέθηκαν προσηκόντως επτά (7) προσφορές ως εξής:

1η για τις ομάδες 26,30,

2^η για την ομάδα 2,

3^η για τις ομάδες 1,8,21,22,31,

4^η για τις ομάδες 15,16,

5^η για τις ομάδες 2,33

6^η για τις ομάδες 1,8,14,31

7^η για την ομάδα 30.

Εξ αυτών οι **τέσσερις** προσφορές **πληρούσαν τους όρους της διακήρυξης για το σύνολο των ομάδων** που περιελάμβαναν - και συγκεκριμένα η 1^η, 2^η, 6^η και 7^η. Οι υπόλοιπες **τρεις** -3^η,4^η και 5^η **δεν πληρούσαν τους όρους** της διακήρυξης κατά την υποβολή της προσφοράς (άρθρο 2.4.3.1β -δικαιολογητικά συμμετοχής και 2.4.6^α-Λόγοι απόρριψης προσφορών), και συγκεκριμένα:

- στην 3^η δεν είχε υποβληθεί στον ηλεκτρονικό φάκελο του συστήματος (ΕΣΗΔΗΣ) η εγγυητική επιστολή συμμετοχής στο διαγωνισμό,
- στην 4^η δεν είχε υποβληθεί στον ηλεκτρονικό φάκελο του συστήματος (ΕΣΗΔΗΣ) η απαιτούμενη άδεια λειτουργίας σύμφωνα με το άρθρο 2.4.3.1 της διακήρυξης,
- η δε 5^η, για την **ομάδα 33, δεν πληρούσε** τους όρους της παρ. 2.4.3.1β της διακήρυξης, καθότι δεν προσκομίστηκε ο τιμοκατάλογος ανταλλακτικών σε έντυπη και ψηφιακή μορφή όπως αυτή προέβλεπε, **ενώ έγινε αποδεκτή για την ομάδα 2.**

Συνεπώς, οι ανωτέρω προσφορές, σε ό,τι αφορά ειδικώς τις αιτούμενες ομάδες **15,16,21,22,33**, κρίθηκαν ως μη αποδεκτές και απορρίφθηκαν.

Για τις **ομάδες 3,4,5,6,7,9,10,11,12,13,17,18,19,20,23,24,25,27,28,29 και 32** δεν κατατέθηκαν προσφορές.

2.3 Εν συνεχεία, η Επιτροπή διαγωνισμού με το Πρακτικό της Νο 3 εισηγήθηκε την ανάδειξη προσωρινών αναδόχων για τις **ομάδες 1,2,8,14,26,30 και 31.**

Με την απόφαση 172/2023 της Οικονομικής Επιτροπής εγκρίθηκαν τα ανωτέρω δύο Πρακτικά.

2.4 Η Επιτροπή διαγωνισμού με το Πρακτικό της Νο 4 εισηγήθηκε την **κατακύρωση** της σύμβασης στους προσωρινούς αναδόχους για τις **ομάδες 1,2,8,14,26,30 και 31, και τη ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας για τις υπόλοιπες ομάδες για τις οποίες ο διαγωνισμός απέβη άγονος.**

Με την απόφαση 258/2023 της Οικονομικής Επιτροπής εγκρίθηκε το ανωτέρω Πρακτικό.

2.5 Με την 279/2023 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής τροποποιήθηκε η 258/2023 για τις άγονες ομάδες, σύμφωνα με την οποία για μεν τις ομάδες **3, 7, 10, 28, 29 και 32** αποφασίστηκε η προσφυγή στη διαδικασία της **απευθείας ανάθεσης**, κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 παρ. 10 του ν. 4412/2016 συνολικού ποσού 49.758,06€ προ ΦΠΑ, για δε τις ομάδες 4, 5, 6, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27 και 33 η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη προκήρυξη, συνολικού ποσού 96.653,24€ προ ΦΠΑ.

3. Με το υπ' αριθ. πρωτ. 1603/02.02.2024 έγγραφο του Δήμου Χερσονήσου βεβαιώνεται ότι **δεν κατατέθηκε καμία προδικαστική προσφυγή ή άλλο ένδικο βοήθημα** για τον συγκεκριμένο διεθνή ηλεκτρονικό διαγωνισμό.

II. Νομικό πλαίσιο

4A. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι: «2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις:

α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία είτε δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής είτε καμία από τις υποβληθείσες προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής δεν είναι κατάλληλη, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή μετά από αίτημά της.

Μη κατάλληλη θεωρείται μία προσφορά όταν είναι άσχετη με τη σύμβαση και αδυνατεί προδήλως, χωρίς να τροποποιηθεί ουσιαστικά, να ανταποκριθεί στις ανάγκες και τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής, όπως προσδιορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης.

Μη κατάλληλη θεωρείται μία αίτηση συμμετοχής όταν στο πρόσωπο του οικονομικού φορέα συντρέχει υποχρεωτικός ή δυνητικός λόγος αποκλεισμού, σύμφωνα με το άρθρο 73 ή όταν αυτός δεν πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που έχει θέσει η αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77 [...]».

4.B Οι διατάξεις του άρθρου 26 παρ. 2 περ. β, παρ. 3 και 4 του ν. 4412/2016 (Α' 147), οι οποίες ενσωματώνουν τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 26 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπουν ότι:

«2. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προσφεύγουν στην ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ή στον ανταγωνιστικό διάλογο, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

[...] β) όσον αφορά έργα, αγαθά ή υπηρεσίες για τα οποία, έπειτα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, υποβάλλονται μόνο μη κανονικές ή απαράδεκτες προσφορές. Στις περιπτώσεις αυτές, οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτείται να δημοσιεύουν προκήρυξη σύμβασης, εφόσον στη διαδικασία περιλαμβάνουν όλους τους προσφέροντες οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια των άρθρων 73 έως 83 και οι οποίοι, κατά την προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, υπέβαλαν προσφορές σύμφωνες προς τις τυπικές απαιτήσεις της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, και μόνον αυτούς.

3. Μη κανονικές προσφορές θεωρούνται συγκεκριμένα:

α) όσες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις των εγγράφων της σύμβασης,

β) όσες παρελήφθησαν εκπρόθεσμα,

γ) όταν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία αθέμιτης πρακτικής, όπως συμπαιγνίας ή διαφθοράς,

δ) όσες κρίνονται από την αναθέτουσα αρχή ασυνήθιστα χαμηλές.

4. Απαράδεκτες προσφορές θεωρούνται συγκεκριμένα:

α) όσες υποβάλλονται από προσφέροντες οι οποίοι δεν διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα και

β) όσων η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της αναθέτουσας αρχής, όπως καθορίστηκε και τεκμηριώθηκε πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης σύμβασης.»

III. Νομική Εκτίμηση

5. Το υπό εξέταση αίτημα του Δήμου Χερσονήσου, ο οποίος αποτελεί αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 1(α) του ν. 4412/2016, και συγκεκριμένα μη κεντρική αναθέτουσα αρχή κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 3 ν. 4412/2016, αφορά στη σύναψη μικτής δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών-προμήθειας (ήτοι τόσο εργασιών συντήρησης των οχημάτων και μηχανημάτων δικύκλων του Δήμου όσο και προμήθειας των απαιτούμενων ανταλλακτικών), με κύριο αντικείμενο τις υπηρεσίες με την έννοια της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ.

Τα ανωτέρω διαφορετικά μέρη (υπηρεσίες, προμήθεια) της εξεταζόμενης σύμβασης διαχωρίζονται αντικειμενικά, ήτοι σε όρους εκτιμώμενης αξίας, και όπως προκύπτει από την εξέταση του συνόλου των στοιχείων του υποβληθέντος φακέλου, η αιτούσα προκήρυξε τη σύμβαση ως δημόσια σύμβαση υπηρεσιών καθότι η προμήθεια των ανταλλακτικών των υπόψη οχημάτων και μηχανημάτων έχει παρεπόμενο χαρακτήρα ως προς την παροχή των προβλεπόμενων στη σύμβαση υπηρεσιών συντήρησης, συνεπώς η παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών αποτελεί το κύριο αντικείμενο της εξεταζόμενης σύμβασης κατά το άρθρο 4 του ν. 4412/2016.

Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών, προϋπολογισθείσας αξίας 96.653,24€ προ ΦΠΑ, σε συνέχεια εν μέρει άγονου διαγωνισμού άνω των ορίων, συνολικού προϋπολογισμού 249.295,81€ προ ΦΠΑ, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

6. Η αναθέτουσα αρχή επικαλείται, με το υπό κρίση αίτημά της, την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016, οι οποίες αναφέρονται και στο σχέδιο απόφασης για προσφυγή στη διαπραγμάτευση που κατατέθηκε στην ΕΑΔΗΣΥ, για όλες τις αιτούμενες ομάδες (4, 5, 6, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27 και 33).

Εξ αυτών, για μεν τις ομάδες 4, 5, 6, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 25 και 27 δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά, για δε τις ομάδες 15, 16, 21, 22 και 33 οι υποβληθείσες προσφορές απορρίφθηκαν ως μη αποδεκτές.

7. Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις του 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2016 συνάγεται ότι η προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης επιτρέπεται υπό τη σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων: α) να έχει προηγηθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, β) να μην έχει υποβληθεί κατά την ανωτέρω νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές να μην κρίνεται κατάλληλη ή να μην υπάρχει κανείς υποψήφιος και γ) να μην τροποποιούνται ουσιαδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης κατά την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση.

Επιπλέον, προϋποθέτει ότι σε περίπτωση σχετικού αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει να προβεί στη διαβίβαση προς αυτήν, σχετικής εκθέσεως.

Ειδικότερα, η προσφυγή στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία συνεχεται άμεσα με τον προηγηθέντα αυτής διαγωνισμό, με συνέπεια η μη νομιμότητα της υποκείμενης διαγωνιστικής διαδικασίας να καθιστά παρακολουθηματικά παράνομη στο σύνολό της και τη συγκεκριμένη διαδικασία. Το δε βάρος απόδειξης της συνδρομής των έκτακτων περιστάσεων που δικαιολογούν την εφαρμογή της το φέρει η αρχή που τις επικαλείται.

Κατά τη ρητή, δε, διατύπωση του εν λόγω άρθρου «*Μη κατάλληλη θεωρείται μία προσφορά όταν είναι άσχετη με τη σύμβαση και αδυνατεί προδήλως, χωρίς να τροποποιηθεί ουσιαστικά, να ανταποκριθεί στις ανάγκες και τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής, όπως προσδιορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης*». Ειδικότερα, η μη καταλληλότητα των προσφορών αφορά σε περιπτώσεις πλημμελειών ουσίας και ελλείψεων των προσφορών που φανερώνουν ότι κατ' ουσίαν η αγορά δεν ανταποκρίθηκε στην προς ανάθεση σύμβαση έτσι όπως αυτή προδιαγράφηκε στα τεύχη του διαγωνισμού από την αναθέτουσα αρχή. Επισημαίνεται ότι μη κατάλληλες θεωρούνται γενικά οι προσφορές που δεν έχουν καμία σχέση με τη σύμβαση, δηλαδή το περιεχόμενο τους δεν εναρμονίζεται με τις απαιτήσεις της σύμβασης και είναι ασύμβατο με τις ανάγκες της αναθέτουσας αρχής και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν προδήλως και χωρίς να τροποποιηθούν ουσιαστικά, να ικανοποιήσουν τις εν λόγω ανάγκες για τις οποίες προορίζονται (βλ. ενδεικτικά Δ2ΕΑΔΗΣΥ/2023).

8. Εν προκειμένω, σύμφωνα με το διδόμενο ιστορικό, για μεν μέρος των αιτούμενων με το παρόν αίτημα ομάδων (4, 5, 6, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 25 και 27) δεν υποβλήθηκαν προσφορές. Γι' αυτές τις ομάδες εξετάζεται η σωρευτική συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' του ν. 4412/2026.

Για δε κάποιες από τις αιτούμενες με το υπό κρίση αίτημα ομάδες (15, 16, 21, 22 και 33), η αγορά ανταποκρίθηκε και αναπτύχθηκε ανταγωνισμός, καθόσον υποβλήθηκαν τέσσερις (4) προσφορές (βλ. Ιστορικό παρ. 2.2), οι οποίες, ωστόσο, απορρίφθηκαν από την αναθέτουσα αρχή και κρίθηκαν ως μη αποδεκτές. Συγκεκριμένα, οι 4^η και 5^η προσφορές δεν ικανοποιούσαν τις απαιτήσεις των εγγράφων της σύμβασης, γι' αυτό πληρούν τα κριτήρια χαρακτηρισμού τους ως μη κανονικών, κατά τις διατάξεις του άρθρου 26 παρ. 3 περ. α' του ν. 4412/2016, ενώ η 3^η προσφορά μπορεί να χαρακτηριστεί ως απαράδεκτη, σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ. 1, δεδομένου ότι δεν αναρτήθηκε στο ΕΣΗΔΗΣ η Εγγυητική Επιστολή Συμμετοχής (βλ. Ιστορικό παρ. 2.2). Επομένως, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στις προηγούμενες σκέψεις, προκύπτει ότι για τις ομάδες για τις οποίες υποβλήθηκαν προσφορές που απορρίφθηκαν, δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της αιτούμενης από την αναθέτουσα αρχή νομικής βάσης του άρθρου 32.2.α του ν. 4412/2016. Κι αυτό, γιατί δεν δύνανται να θεωρηθούν ως «μη κατάλληλες», ήτοι να εξομοιωθούν με μη υποβληθείσες προσφορές, δοθέντος ότι, όπως προαναφέρθηκε, η «μη καταλληλότητα» προσφορών αφορά σε περιπτώσεις πλημμελειών και ελλείψεων των προσφορών που φανερώνουν ότι κατ' ουσίαν η αγορά δεν ανταποκρίθηκε στην προς ανάθεση σύμβαση. Παρά ταύτα, η Αρχή έχει το δικαίωμα υπαγωγής εκάστου υποβληθέντος αιτήματος στην ορθή νομική του βάση και ως εκ τούτου, για τις ομάδες αυτές εξετάζεται η σωρευτική συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 26 παρ. 2 περ. β' του ιδίου νόμου (βλ. μεταξύ άλλων Γνώμες της Αρχής Δ120/2023 και Δ 126/2019).

9. Ειδικότερα, με τη διάταξη του άρθρου 26 παρ. 2 περ. β' του ν. 4412/2016, παρέχεται η δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να συνάπτουν συμβάσεις με την ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση, με τις κάτωθι προϋποθέσεις: α) να έχει προηγηθεί ανοικτή ή κλειστή διαδικασία και β) να έχουν υποβληθεί κατά την ανωτέρω (υπό σημείο α) νομίμως διεξαχθείσα και προηγηθείσα

ανοικτή ή κλειστή διαδικασία μη κανονικές ή απαράδεκτες προσφορές σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Στις περιπτώσεις αυτές, οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτείται να δημοσιεύουν προκήρυξη σύμβασης, εφόσον στη διαδικασία περιλαμβάνουν όλους τους προσφέροντες που πληρούν τα κριτήρια των άρθρων 73 έως 83 του ν. 4412/2016 και οι οποίοι, κατά την προηγηθείσα ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, υπέβαλαν προσφορές σύμφωνα προς τις τυπικές απαιτήσεις της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, και μόνον αυτούς (βλ. Γνώμη της Αρχής Δ120/2023).

10. Στην υπό κρίση περίπτωση, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων, από τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτουν τα ακόλουθα:

10.1. Ως προς την προϋπόθεση της προηγούμενης νομίμως διεξαχθείσας ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας:

Η ως άνω Διακήρυξη δεν περιείχε όρους που θα απέτρεπαν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή του στο σχετικό διαγωνισμό, όπως προκύπτει από το προπαρατεθέν ιστορικό. Επιπλέον, από τα στοιχεία του υποβληθέντος φακέλου καθώς και τα στοιχεία της διαδικτυακής πύλης του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων, ως προς την κατάρτιση των όρων της ως άνω διακήρυξης, την τήρηση των όρων δημοσιότητας και τη διενέργεια της διαδικασίας του διαγωνισμού, διαπιστώθηκαν τα κάτωθι:

α) Αναφορικά με την αιτούμενη άδεια λειτουργίας εν ισχύ, επισημαίνεται ότι δεν προκύπτει με σαφήνεια ο απαιτούμενος από τη διακήρυξη ακριβής χρόνος υποβολής της, δεδομένου ότι στο σημείο 2.4.3.1 αναφέρεται ότι «*οι συμμετέχοντες πρέπει να τη διαθέτουν*», ενώ στο σημείο 2.2.6 ότι «*απαιτείται να δηλώνουν, διαθέτουν και να προσκομίζουν κατά περίπτωση*» (την αιτούμενη άδεια). Το ανωτέρω, σε συνδυασμό με την συμπερίληψή της ως αποδεικτικό μέσο τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6, θα μπορούσε να εκληφθεί ως δικαιολογητικό που θα έπρεπε να υποβληθεί από τον προσωρινό ανάδοχο πριν την κατακύρωση, και όχι από όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή προσφορών. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι, παρά την ανωτέρω ασάφεια, η αναθέτουσα αρχή δεν ζήτησε διευκρινίσεις από τον προσφέροντα που παρέλειψε να συμπεριλάβει στην προσφορά του την εν λόγω άδεια, τουναντίον -εξαιτίας του λόγου αυτού- απέρριψε την προσφορά του. Η εν λόγω απόφαση της αναθέτουσας αρχής, ωστόσο, δεν προσβλήθηκε από τον απορριφθέντα οικονομικό φορέα.

β) Επιπλέον, σημειώνεται ότι το τιμολόγιο ανταλλακτικών ζητείται εσφαλμένως στη διακήρυξη ως στοιχείο τεχνικής ικανότητας (κριτήριο επιλογής), ενώ θα έπρεπε να έχει συμπεριληφθεί στα στοιχεία της τεχνικής προσφοράς.

Οι ανωτέρω διαπιστώσεις, ωστόσο, δεν συνιστούν ουσιώδεις πλημμέλειες ούτε κρίνεται ότι επέδρασαν στο εν μέρει άγνοιο αποτέλεσμα του διαγωνισμού.

Τέλος, προς βελτίωση των διαγωνιστικών διαδικασιών της αναθέτουσας, επισημαίνεται ότι -ενόψει των όρων της διακήρυξης, κατά τους οποίους: «[...] Λόγω της φύσης και του εύρους των εργασιών (αφού οι περισσότερες απαιτούμενες εργασίες συντήρησης προκύπτουν κατά τη λειτουργία και χρήση των οχημάτων/μηχανημάτων καθ' όλη την διάρκεια της σύμβασης και είναι επί το πλείστον έκτακτες βλάβες και διαφορετικές για κάθε όχημα/μηχάνημα) καθώς και του πλήθους και του μεγέθους του στόλου των οχημάτων, μηχανημάτων και υπερκατασκευών, δε δύναται να καθοριστούν επακριβώς ποσότητες βλαβών και αντιστοίχως επακριβής περιγραφή επισκευών ή και υλικών-ανταλλακτικών και ως εκ τούτου καθίσταται αδύνατη η προμέτρηση αυτών. Για το λόγο αυτό στο τεύχος των Τεχνικών Προδιαγραφών

υπάρχουν ενδεικτικοί πίνακες με τις εργασίες συντήρησης (βλέπε πίνακα 10 έως και 15) καθώς και ενδεικτικός προϋπολογισμός ανά ομάδα εργασιών και ανά υπηρεσία (Πίνακας 18), ενώ στο Παράρτημα Ι υπάρχει ενδεικτικός κατάλογος ανταλλακτικών με τιμές[...]»- η γνωστή στην αναθέτουσα αρχή τεχνική δυσχέρεια της σύμβασης, η οποία σχετίζεται με τον δυσχερή εκ των προτέρων προσδιορισμό του ύψους των αναγκών της, θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά με την επιλογή της προκήρυξης κατάλληλης συμφωνίας – πλαίσιο, αντί της κλασικής δημόσιας σύμβασης. Και τούτο, καθόσον στην περίπτωση της συμφωνίας – πλαίσιο, ο σαφής προσδιορισμός των ποσοτήτων των προς προμήθεια αγαθών και των προς παροχή υπηρεσιών δεν αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της διακήρυξης. Η χρήση της συμφωνίας-πλαίσιο έχει επιτυχή εφαρμογή κυρίως για την προμήθεια ειδών, παροχή υπηρεσιών και εκτέλεση έργων που καλύπτουν πάγιες επαναλαμβανόμενες ανάγκες, η ακριβής ποσότητα των οποίων δεν είναι εκ των προτέρων γνωστή και τα οποία δεν αναμένεται να μεταβληθούν ουσιωδώς κατά τα τεχνικά τους χαρακτηριστικά στα έτη που θα καλύπτει η συμφωνία-πλαίσιο (βλ. Γνώμες της Αρχής Δ111ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ1, Δ18/2021, Δ29, Δ53, Δ70/2020 και Δ99/2019).

10.2. Ως προς τη μη υποβολή προσφορών ή την υποβολή μη κατάλληλων προσφορών ή μη κανονικών προσφορών ή απαράδεκτων προσφορών

Όπως αναφέρεται στο ιστορικό, στον διεξαχθέντα διαγωνισμό, ο οποίος περιελάμβανε συνολικά 33 ομάδες, για μεν τις 15 από τις 20 αιτούμενες ομάδες -4, 5, 6, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 25 και 27- δεν υπεβλήθη καμία προσφορά. Για τις υπόλοιπες 5 αιτούμενες ομάδες -15,16,21,22 και 33- οι υποβληθείσες προσφορές κρίθηκαν ως μη αποδεκτές και απορρίφθηκαν, και ως εκ τούτου ο διαγωνισμός κηρύχθηκε άγονος ως προς τις ανωτέρω. Οι ανωτέρω προσφορές διαφαίνεται ότι πληρούν τα κριτήρια χαρακτηρισμού τους, η μεν 3^η (για τις ομάδες 21 και 22) ως απαράδεκτη, οι δε 4^η και 5^η (για τις ομάδες 15, 16 και 33) ως μη κανονικές, κατά τα αναλυτικώς αναφερόμενα ανωτέρω.

10.3. Ως προς τη μη ουσιώδη τροποποίηση των αρχικών όρων της σύμβασης

Στο προσκομισθέν στην ΕΑΔΗΣΥ σχέδιο απόφασης αναφέρεται ότι, κατά την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης δεν θα τροποποιηθούν ουσιωδώς οι όροι που τέθηκαν με τη διακήρυξη του προηγηθέντος ηλεκτρονικού ανοικτού διεθνούς διαγωνισμού.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, για τις 15 ομάδες - 4, 5, 6, 9, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 25 και 27- που δεν υποβλήθηκαν προσφορές, συντρέχει η σωρευτική συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. α' ν. 4412/2016, ενώ για τις υπόλοιπες 5 ομάδες -15,16,21,22 και 33- συντρέχει η σωρευτική συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 26 παρ. 2 περ. β' του ν. 4412/2016.

IV. Συμπέρασμα

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα:

Την παροχή **σύμφωνης γνώμης** για την προσφυγή του Δήμου Χερσονήσου στις ως άνω διαδικασίες διαπραγμάτευσης, για τη σύναψη σύμβασης για είκοσι (20) ομάδες (με α/α 4, 5, 6, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27 και 33), συνολικού ποσού 96.653,24€ προ ΦΠΑ, σε συνέχεια εν

μέρει άγονου ηλεκτρονικού διαγωνισμού για υπηρεσίες «Συντήρηση οχημάτων, μηχανημάτων δικύκλων 2023-2024», λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων, κατά την ανωτέρω διάκριση.

Αθήνα, 21 Φεβρουαρίου 2024

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Ευαγγελία Κουτούπα